

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 10P/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920200773
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Stašíková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2021:5920200773.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok sudkyňou JUDr. Blaženou Stašíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: N. Z., nar.XX.XX.XXXX, N. Z.ová, nar.XX.XX.XXXX, N. Z.ová, nar.XX.XX.XXXX a N. Z.ová, nar.XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolízny opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, odbor sociálnych vecí a rodiny, deti rodičov, matky: X. Z.ová, nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom L. O. XXXX/ XX, XXX XX V., toho času bytom V., U. na I. X a otca: K. G., nar.XX.XX.XXXX, trvale bytom L. O. B./XX, XXX XX V., t.č. vo výkone trestu odňatia slobody ÚVTOS V., v konaní o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté deti, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletých detí podal na Okresný súd Ružomberok dňa 29.04.2020 návrh na zníženie výživného na maloleté deti, ktorý na základe výzvy súdu doplnil podaním doručeným súdu dňa 23.07.2020. Uvedeným návrhom otec maloletých detí žiadal, aby súd rozhodol o znížení výživného na maloleté deti na minimálne výživné 30,- eur mesačne.

2.Svoj návrh odôvodnil tým, že nakoľko sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, požaduje znížiť výživné na všetky mal. deti na sumu 30,- eur mesačne.

3.Matka mal. detí v písomnom vyjadrení k návrhu, ktorý prevzala dňa 13.08.2020, uviedla, že s podaným návrhom na zníženie výživného nesúhlasí v celom rozsahu, dôvod výkon trestu, na ktorý sa otec odvoláva, nezakladá dôvod na vyhovie podaného návrhu. Faktom je, že stanovené výživné otec detí neplnil aj keď nebol vo výkone trestu, práve to je dôvodom, že bol odsúdený a to opakovane. Nie len že neplatil stanovené výživné, ale starostlivosť a výchovu o deti nejavil vôbec žiadny záujem a to dlhší čas. Sám sa jej priznal, že si kúpil trávy a preto nemá na výživné. Bežne požíval aj alkoholické nápoje, pričom ona nemala veľa krát ani na základné životné potreby pre deti. Nepomáhal ani so starostlivosťou, aby mohla rodine privyrobiť aspoň občasnou brigádou, na všetko je sama. Ona žije slušným životom a robí všetko, aby sa o deti postarala, riadne platí nájomné a o deti sa riadne stará. Keď zaplatí základné životné výdavky, ostane im len na skromné jedlo. Občas im pomôže charita s oblečením pre deti. Momentálne im platí náhradné výživné štát, čo im veľmi pomohlo, ale nestačí to na potreby detí. O spôsoboch správania sa otca detí svedčí aj skutočnosť, že bolo po ňom vyhlásené pátranie a nenastúpil do výkonu trestu a nesplnil si uložené povinnosti riadne splatiť dlžné výživné. Opitý v tom čase sa jej vyhrážal, a bála sa o seba aj deti. Deti by však nemali trpieť za správanie otca, je vďačná, že štát vzal na seba bremeno výživného, keď ho dlhodobo otec zanedbáva. Nie je v ľahkej situácii a žiada súd, aby neprihliadal na ňu ako na matku ale hlavne na potreby detí, za ktoré hovorí, že je v ich najlepšom záujme, aby súd v celom rozsahu podaný návrh zamietol. Podanie návrhu otca hodnotí ako snahu ju

vytrestať, nakoľko ju viní zo situácie, v ktorej sa nachádza, ktorú si však privodil sám. Ona nepodala návrh na jeho trestné stíhanie, kuratela konala z úradnej povinnosti.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok v písomnej správe k návrhu doručenej súdu dňa 19.08.2020 uviedol, že dňa 12.08.2020 bola vykonaná návšteva v domácnosti matky maloletých detí u pani X. Z. na adrese V., U. na I. X. V čase návštevy bola prítomná matka a aj maloleté deti N. a N.. Rodina býva v prenajatom dvojizbovom byte s príslušenstvom. Domácnosť je kompletne zariadená a udržiavaná na dobrej kultúrnej a hygienickej úrovni. Deti majú svoju detskú izbu, ktorá je prispôsobená ich potrebám, majú v nej vytvorený priestor na spanie, učenie aj hru. Za prenájom bytu matka uhrádza mesačne 280,- eur, 12,-eur platí za internet a 23,- eur za telefón. Pani Jančiová je nezamestnaná, poberá rodičovský príspevok, rodinné prídavky a náhradné výživné na deti spolu vo výške 719,- eur. Iný príjem nemá. Z tohto príjmu nie je schopná platiť nájomné a súčasne zabezpečovať výživu a potreby maloletých detí. Finančne jej preto musia vypomáhať rodičia a bližšia rodina. Deti sú žiakmi ZŠ na ul. Sládkovičova 10 v Ružomberku, navštevujú deviatu, šiestu a piatu triedu. V škole dosahujú dobré vyučovacie výsledky. Najmladšia N. je s matkou doma. Náklady na výživu, ošatenie a školské potreby detí sú vysoké. Staršie deti nosia okuliare, dcéra N. má alergiu, s čím má matka zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť. Ošetrojúcou lekárkou maloletých detí je MUDr. L. v Ružomberku. Pani Z. sa vyjadrila, že s návrhom otca na zníženie výživného na maloleté deti nesúhlasí. Už teraz má problém vyjsť s finančnými prostriedkami, ktoré dostáva a nevie si predstaviť, keby sa jej tento príjem ešte znížil. Výživné bolo určované naposledy pred dvoma rokmi, deti sú už od tej doby vekovo staršie a náklady na ich výživu a ostatné potreby sa určite zvýšili. Otec si túto situáciu, v ktorej sa nachádza zapríčinil sám, preto si nemyslí, že je dôvod na zníženie výživného. Šetrením bolo zistené, že maloleté deti majú v domácnosti matky vytvorené vhodné podmienky na bývanie. Matka zabezpečuje starostlivosť o výživu a výchovu detí primerane svojim finančným možnostiam.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, správami, výsluchom kolízneho opatrovníka a mal zistený tento stav:

6. Na pojednávaní matka mal. detí zotrvala na svojom písomnom vyjadrení, nesúhlasila so znížením výživného. Uviedla, že ona vlastne na adrese trvalého bydliska nikdy nebývala, bývala najprv u rodičov, potom si s otcom detí našli podnájom, ale situácia sa medzi nimi zhoršovala tak, že ho musela vyhodiť, takže ona zostala bývať v podnájme aj s deťmi. Otec detí ju viní z toho, že je vo výkone trestu, pretože neplatil výživné, stále hovoril, aby počkala, ale nikdy nemal peniaze. Ona ani nevie, či vôbec niekedy pracoval, stále jej klamal. Dostáva náhradné výživné vo výške ako bolo určené. Deti sú momentálne doma, učia sa z domu. Momentálne sa nezvýšili výdavky na strane detí, tieto sú rovnaké.

7. Kolízny opatrovník s návrhom na zníženie výživného nesúhlasil, nakoľko matka má nedostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie všetkých potrieb, pomáha jej rodina. Taktiež sa úrad práce a sociálnych vecí snažil jej vypomáhať aj nejakou zbierkou. Pokiaľ by došlo k zníženiu výživného a tým aj k zníženiu náhradného výživného, matka by sa dostala do veľmi zlej situácie, nebola by schopná zabezpečiť potreby detí. Otec detí matku viní z toho, že je dnes vo výkone trestu, čo však nie je pravda, pretože on nikdy na výživu detí neprispieval, nepreukázal, že by riadne pracoval, matka bola nútená veci riešiť súdnou cestou a nakoniec aj podaním návrhu na exekúciu, aby mohla dostávať náhradné výživné. Návrh otca žiadal zamietnuť.

8. Vzhľadom na to, že otec detí je toho času vo výkone trestu odňatia slobody ako aj súčasnú pandemickú situáciu (COVID), súd vyžiadal od otca písomné stanovisko k vyjadreniu matky a kolízneho opatrovníka, pričom dňa 10.12.2020 súd zaslal otcovi zápisnicu z pojednávania zo dňa 08.12.2020 spolu s listinnými dôkazmi a otázkami na vec sa vzťahujúcimi, ktorú výzvu prevzal otec detí dňa 11.12.2020.

9. Písomne sa otec vyjadril dňa 10.02.2021 pričom uviedol, že trvá na návrhu na zníženie výživného na mal. deti, nakoľko bol od 09.07.2020 zadržaný a umiestnený do výkonu trestu odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov. S mal. deťmi sa nekontaktuje, s matkou mal. detí žil cca 4 roky. Pred nástupom do výkonu trestu bol bez príjmu, iné vyživovacie povinnosti nemá, potreby mal. detí nemal možnosť zabezpečiť materiálne z prístupu matky. Finančne prispieval nepravidelne. Vyživovaciu povinnosť chce znížiť z dôvodu, aby nemal veľký dlh po prepustení. Má záujem platiť výživné naďalej, keď bude zaradený do pracovného pomeru za finančnú odmenu. Momentálne pracuje pre ústav.

10.Z lustrácie v ZVJS mal súd preukázané, že otec detí je vo výkone trestu odňatia slobody na základe rozhodnutia Okresného súdu V. sp.zn. 8T/26/2020 od 09.07.2020 do 09.11.2021. Z trestného rozkazu Okresného súdu V. mal súd preukázané, že otec detí bol odsúdený pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods.1, ods.3 písm. b/, písm. c/, Trestného zákona s použitím ustanovení § 138 písm. j/ a § 127 ods.12 Trestného zákona.

11.Zo správy ÚPSVaR V. bolo zistené, že matka detí nepoberá dávku v hmotnej núdzi, poberá prídavky na deti vo výške 99,80 eur, rodičovský príspevok vo výške 270,- eur.

12.Matka deklarovala výdavky na nájom 280,- eur mesačne, splátky za práčku 24,- eur mesačne, splátky na chladničku a mikrovlnku 20,- eur mesačne, internet pre deti 11,58 eur mesačne, strava deťom počas vyučovania 19,71 eur, telefón 23,- eur mesačne, školský a triedny fond pre tri deti 60,- eur ročne, školské pomôcky 100,- eur ročne, komunálny odpad ročne 147,- eur. Z výpisu z účtu matky bolo zistené, že jej celkový príjem spolu s náhradným výživným poskytovaný ÚPSVaR je 719,80 eur mesačne.

13.Z rozsudku Okresného súdu V. č.k. 3P/49/2017-51 zo dňa 03.10.2017 bolo zistené, že bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej boli mal. deti zverené do starostlivosti matky, ktorá bude deti zastupovať a spravovať ich majetok a otec sa zaviazal prispievať na výživu mal. Sebastiána po 120,- eur mesačne, N. po 90,- eur mesačne, N. po 90,- eur mesačne počnúc od 01.09.2017.

14.Rozsudkom Okresného súdu V. č.k.9Pc/7/2018-51 zo dňa 10.10.2018 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej mal. N. bola zverená do starostlivosti matky, ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a otec sa zaviazal prispievať na jej výživu sumou 50,-eur mesačne. V tom čase otec pracoval ako SZČO s príjmom pred zdanením 3.522,- eur ročne.

15.Podľa správy Daňového úradu Žilina za rok 2019 otec daňové priznanie nepodal.

Podľa Čl. 5 základných zásad Zákona o rodine (ďalej len ZoR), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 28 ZoR ods.(1) písm.a/, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,

Podľa § 62 ZoR ods.:

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13)

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ZoR ods. (1), pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ZoR ods.(1), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Súd po zhodnotení vykonaného dokazovania návrh otca na zníženie výživného zamietol, keď dospel k záveru, že tento nie je dôvodný.

17. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že k zmene pomerov došlo jednak na strane otca avšak aj na strane maloletých detí, keďže od posledného rozhodnutia uplynula doba viac ako tri roky, resp. u mal. N. viac ako 2 roky. Deti sú vekovo staršie, ich potreby sa každoročne zvyšujú. O deti sa stará matka, otec sa o mal. deti nezaujíma. Je pravdou, že na strane otca sa od posledného rozhodovania o výživnom zmenili pomery na jeho strane a to tak, že momentálne nemá možnosť aktívnu prácou získať príjem, avšak je potrebné zdôrazniť, že k tejto situácii došlo výlučne z dôvodov na jeho strane, keď je vo výkone trestu odňatia slobody práve z dôvodu neplnenia vyživovacej povinnosti k mal. deťom. Ako vyplýva z rozsudkov tunajšieho súdu 3P/49/2017-51 zo dňa 03.10.2017 a 9Pc/7/2018-51 zo dňa 10.10.2018 otec sa platením výživného v stanovenej výške zaviazal formou rodičovskej dohody schválenej súdom, teda možno dôvodne predpokladať, že bol schopný zabezpečiť finančné prostriedky v stanovenej výške na výživu detí. Aj napriek tomu otec na výživu detí neprispieval, čoho dôsledkom bola skutočnosť, že matka musela požiadať o platenie náhradného výživného štát. Otec detí svojim nezodpovedným prístupom k plneniu rodičovských povinností vyvolal situáciu, ktorá vyústila do jeho odsúdenia a následného nepodmienečného trestu odňatia slobody. Táto otcova situácia nebola zapríčinená konaním zo strany maloletých detí, preto nie je možné, aby deti boli touto situáciou postihované.

18. Ako vyplynulo z listinných dôkazov a tiež aj zo stanoviska kolízneho opatrovníka celkový mesačný príjem matky je 719,80 eur. Po zaplatení mesačných nákladov na bývanie 280,- eur, splátok na základné potreby domácnosti (práčka, chladnička) vo výške 44,- eur, komunálneho odpadu 12,25 eur a internetu 11,58 eur (nevyhnutnosť pre súčasné dištančné vyučovanie), zostáva matke pre potreby 5 osôb suma 371,97 eur (na jednu osobu 74,- eur) mesačne na výživu, ošatenie a ostatné potreby detí a matky. Pokiaľ by súd návrhu otca vyhovel, došlo by aj k zníženiu výšky poskytovania náhradného výživného štátom, čím by došlo k ohrozeniu uspokojovania aj tých najzákladnejších potrieb mal. detí. Podľa názoru súdu záujem mal. detí v tomto prípade prevyšuje nad záujmom otca prezentovaným v jeho vyjadrení „aby po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody nemal veľký dlh“.

19. Ako vyplýva z § 28 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností je sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, preto je prvoradou povinnosťou otca správať sa v súlade s týmto zákonným ustanovením.

20. Súd preto, aj keď na strane otca od posledného rozhodovania o výživnom došlo k zmene jeho pomerov, mal za to, že záujem detí je v súčasnosti prevyšujúci nad touto zmenou, preto návrh otca na zníženie výživného zamietol.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Ružomberok, písomne v troch vyhotoveniach.

Odvolať môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.